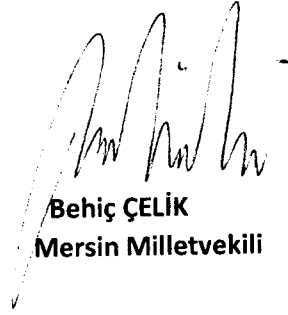

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar PEKCAN tarafından 1982 Anayasası'nın 98/5. fıkrası ve T.B.M.M. İçtüzüğü'nün 99.maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.09.2018

Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili

Türkiye'nin önemli tarımsal üretimine konu olan muz 80 yılda gittikçe artan rekolteye tırmanmıştır. Güneydoğu Asya menşesine sahip olan muz, ülkemizde 1938 yılından sonra üretilmeye piyasa değeri oluşmaya başlamıştır. Subtropikal iklimin en kuzey kuşağı olan ve Toros dağlarının soğuk hava dalgasından koruduğu böylece mikro klima alanları oluşan Orta Akdeniz sahillerinde muz üretimi yapılmaktadır.

İlk başlarda açık alan muzculuğu yapılırken tarımda teknolojinin gelişmesi ile birlikte örtü altı muzculuğuna aşırı bir yönelim olmuş, böylece toplam muz üretiminin %87.2'sine (2017) ulaşmıştır. Bu arada muz üretim alanları (Bozyazı, Anamur, Gazipaşa, Alanya) bölgesinden doğuya ve batıya doğru genişleme kaydetmiştir.

Toplam yerli muz üretimimiz son 5 yılda 215.472 tondan (2013), 369.009 tona (2017) yükselmiştir. 2017 yılında toplam muz tüketimi 468.897 ton olduğuna göre 99.888 ton tüketim ithal muz ile karşılanmıştır. Ancak Türkiye'nin 2017 yılı muz ithalatı 207.850 ton olarak gerçekleşmiştir

**Türkiye’de İlçelere Göre Muz Üretimine Dair Bazı Veriler ve Muz İthalatına
Yönelik Gümrük Vergisi Oranları**

Tablo 1. Türkiye’de İlçelere Göre Muz Üretimi Miktarı (2013-2017)(ton)*

İl-ilçe	2013	2014	2015	2016	2017
Mersin (Anamur)	114.000	129.753	140.412	153.000	153.000
Mersin (Bozyazı)	42.000	47.974	48.000	49.800	59.500
Antalya (Gazipaşa)	35.196	38.160	40.500	45.151	55.023
Antalya (Alanya)	17.755	28.500	30.000	33.450	44.600
Mersin (Silifke)	-	15	708	9.450	20.250
Antalya (Manavgat)	48	168	2.240	3.840	9.920
Mersin (Akdeniz)	-	-	-	-	9.186
Mersin (Erdemli)	4.153	4.800	5.700	7.500	8.700
Hatay (Arsuz)	-	2.108	2.108	2.100	3.900
Mersin (Tarsus)	-	-	-	198	1.656
Mersin (Aydıncık)	50	120	350	905	1.200
Muğla (Seydikemer)	-	-	-	-	500
Adana (Yumurtalık)	-	-	-	-	300
Adana (Seyhan)	-	-	-	72	294
Adana (Ceyhan)	-	-	-	-	250
Adana (Yüreğir)	1	23	24	24	171
Mersin (Toroslar)	45	45	125	125	150
Adana (Karataş)	-	-	-	-	138
Antalya (Kumluca)	99	125	125	125	125
Mersin (Yenişehir)	-	86	86	86	86
Adana (Sarıçam)	-	-	-	-	60
Hatay (Erzin)	-	-	22	-	0
Hatay (Hassa)	99	100	100	100	-
Hatay (İskenderun)	2.016	-	-	-	-
Konya (Çumra)	-	7	-	-	-
Mersin (Mezitli)	10	10	-	-	-
Toplam	215.472	251.994	270.500	305.926	369.009

* 2017 yılı üretim rakamlarına göre azalan şekilde sıralanmıştır.

Kaynak: TÜİK, *Bitkisel Üretim İstatistikleri*, Erişim: 10.09.2018,
<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=92&locale=tr>,

Bu tablodan çıkan sonuca göre muz üretimi yapılan başlıca 5 il olup (Mersin, Antalya, Hatay, Adana, Muğla) toplam üretimin %68.8'i Mersin iline aittir. Bu oran içinde de Anamur 153.000 ton ve Bozyazı 59.500 ton ile ilk sıralarda yer almaktadırlar.

Muz üretiminin yapıldığı coğrafyada tahminen 500.000'i aşkın nüfusun olduğunu ve bu nüfusun çoğunluğunun doğrudan veya dolaylı muz üretiminden geçimini sağladıkları bilinmektedir. Ülkemizde yerli üretimin artırılması ve dövize bağıllığın azaltılması bağlamında devletimizin uyguladığı ithalat politikası sonucu , muz için, ithalde alınan gümrük vergisi %145.8, ithalde alınan KDV %8 olarak fiiliyata geçirilmiştir. Ancak, kaçakçılık veya yolsuzluk yoluyla ülkeye sokulan muzun kotayı olumsuz etkilediği açıktır.

Muz üreticilerinin de mağdur olmaması T.C. hükümetlerinin temel politikası olmalıdır. İthalat lobisine kurban vermemek gerekir.

Bu açıklamalar ışığında;

- 1- %145.8 olan kotanın, %80'lere çekileceği yönünde çalışmalar olduğu söylentileri yayılmaktadır. Bunun doğruluk derecesi nedir?
- 2- Yoğun tarım yapılan muz plantasyon coğrafyasında insanlarımızın alternatif ürünlere de yönlendirilmesi için çalışmalar da yapılmakta mıdır?
- 3- Muz üreticilerinin temel girdilerinde aşırı fiyat artışı, mağduriyetlere yol açmaktadır. Bu hususlarda destekleme ve teşvikler düşünüyor musunuz?
- 4- Muz seralarının TARSİM nezdinde bütünüyle sigortalanması düşünülüyor mu?
- 5- Muz ve tarımsal ürünler hakkında tabi afetlere karşı %50 hibe ile üreticilerin yaptırdığı sigortanın, çiftçiye destekleme kapsamında %100'ünün devletçe karşılanmasını uygun görüyor musunuz?
- 6- Çiftçinin ürünü değerinden satılamadığı zaman ilaç, gübre, elektrik vs. girdileri ödeyemez hale gelmektedir. Sigortayı da doğal olarak yaptıramamaktadır. Çiftçi zarardan sonra borcunu 4 - 5 yılda ancak ödemektedir. Beli bükülen çiftçinin üretkenliğinin artırılması için TARSİM sigortalılığının devletçe sağlanmasını düşünüyor musunuz?